N:o 10. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Klara V. Kyrkog. 21. Stockholm den 16 Maj 1887. Pris: Helt år 5 kr., halft 3 kr. Lösn:r 25 öre. Bilaga 50 öre. Annonspris 10 öre petitrad. Årg. 7.

Vendela Andersson

såsom lindanserskan Zephyrine i »Diamantkorset».

En svensk operas silfverbröllop på vår kgl. operascen är sannerligen en sällsynt högtidlighet; denna har dock Siegfried Salomans »Diamantkorset» nyligen fått upplefva, då denna roande och musikaliskt anslående komiska opera, som i April förlidet år gick första gången öfver nämda scen, sistlidne 8 Maj der uppfördes för 25:te gången. Man torde kanhända finna epitetet nordisk, ifråga om denna opera, lämpligare än svensk, alldenstund komponisten är dansk född och operan först sett dagen i hans födelseland, men då han nu i nära ett decennium, sedan han bosatte sig i vår hufvudstad, haft sitt hemvist i vårt land och operan före upptagandet här genomgått en betydlig omarbetning, kan man med skäl få räkna henne till våra svenska operaverk och fägna sig åt hennes framgång såsom sådan.

Om hedern af denna framgång i första rummet tillfaller tonsättaren, som redan för längre tid tillbaka skördade mycket beröm för den samma i utlandet, så väger det lyckliga fyndet af en text sådan som Overskous icke så ringa i vågskålen, och de utförande artisterna dela med författaren äran af att operan här vunnit så afgjord popularitet. Bland dessa artister strålar främst i Diamantkorset framställarinnan af den qvinliga hufvudrolen, fröken Vendela Andersson, som här kreerade denna rol, och i det närmaste också kan fira sitt silfverbröllop med den samma, alldenstund hon, med undantag af de tre gånger som fru Edling innehade partiet, hela tiden haft sig anförtrodd Zephyrines rol, i hvilken hon firat en allmänt erkänd triumf.

Vendela Andersson.

Med anledning af »Diamantkorsets» högtid ha vi derför i dag velat pryda Svensk Musiktidning med bilden af Zephyrines framställarinna och göra det så mycket hellre, som det porträtt af konstnärinnan, hvilket i förra årgången åtföljde hennes biografi, icke var så lyckadt som vi önskat och kunnat vänta såsom utfördt af en bland våra ansedda ste xylografer, hvilken i sista stund lemnade detsamma.

Vi få också till denna biografi hänvisa dem som önska en teckning öfver fröken Anderssons konstnärsbana, på hvilken vår hjeltinna i den komiska operan under detta år tagit ett nytt betydelsefullt steg med Violettas tragiska och förträffligt utförda rol i Verdis »Traviata».

Äfven kompositörens, Siegfried Salomans bild jemte biografi har varit synlig i denna tidning, näm-

ligen i sista numret af årgången 1884, och vid detta tillfälle omnämndes äfven »Diamantkorsets» musikaliska innehåll och de smickrande omdömen om operan som den tyska kritiken på sin tid fällde öfver den nordiske komponistens verk, för hvars innehåll och framställning på Stora teatern vi redan yttrat oss, och hvarför en rekapitulation deraf torde vara öfverflödig. Vi vilja endast till sist redogöra för operans rolbesättning under den tid hon gifvits hos oss. Lindanserskan Zephyrine har återgifvits af fröken Andersson och fru Edling, direktören för lindansartruppen, Gigoti, af herr Janzon, som i denna, den manliga komiska hufvudrolen, skördat rikt och välförtjent bifall; såsom atleten Baduto hafva uppträdt hrr Lundquist och Malmsjö, såsom den preussiske kaptenen Wilhelm Stauff hrr Lundmark, Sellman och Rundberg, såsom hans syster Thérèse fröken Karlsohn och i den ryske generalen Kurakoffs rol hrr Sellman och Strömberg. Tre jägare ha representerats af hrr Ohlsson, Rundberg och Landelius samt en af dem äfven genom herr Blomster.

Såvida vi fortfarande få behålla vår opera tör väl »Diamantkorset» icke så snart skrinläggas, utan ännu flere gånger, bibehållande sin nuvarande rolbesättning, komma att med sina ädelstenar glänsa hos oss på den komiska operans repertoar, och främst bland dessa framstår utan allt tvifvel Zephyrines stora dansscen i andra akten, sådan densamma utföres af fröken Vendela Andersson.

Ännu ett ord om kgl. Teatrarne.

Finansministern har i den nu aflåtna statsverkspropositionen angående de kgl. teatrarnes ställning lemnat samma utredning som i den, hvilken under början af året öfverlemnades till kamrarne. Efter erinran om det förslag kgl. M:t då gjorde riksdagen yttrar han:

»Då det icke syntes mig antagligt, att den i nästkommande maj månad sammanträdande riksdagen kunde hinna fatta beslut i ämnet inom den tid, att sedermera före utgången af juni månad ej mindre aftal om dramatiska teaterns upplåtande åt ett konsortium eller enskild entreprenör kunde afslutas, än äfven vederbörande träffa öfverenskommelse med ett erforderligt antal sujetter, och då det således, derest verksamheten å den dramatiska teatern skulle för nästa spelår ordnas på antydt sätt, var nödvändigt, att åtgärder derför, under förutsättning af riksdagens bifall, i förväg vidtagas, anmodade jag, med kännedom derom att några af nämnda teaters förnämsta artister voro villiga att bilda ett konsortium för samma teaters öfvertagande på arrende, i embetsskrifvelse af d. 4:e innevarande månad direktionen öfver de kgl. teatrarna att skyndsamt med dessa artister upprätta samt E. K. M.ts pröfning underställa ett kontrakt om dramatiska teaterns upplåtande på arrende från den 1 nästk. juli.

Beträffande de vilkor som dervid borde föreskrifvas hade direktionen att tillse, det såväl kronans säkerhet som konstens intressen blefve tillgodosedda, men jag ansåg mig dock böra angifva vissa hufvudgrunder, hvilka enligt min mening borde iakttagas. De vigtigaste bland dessa grunder voro följande:

Dramatiska teaterns hus med dit hörande inventarier äfven som alla till nämnda teater hörande dekorationer, attributer, möbler och kostymer m. m. skulle upplåtas på ett år från och med den 1 nästkommande juli emot en årlig hyresafgift af 15,000 kr.

Sjelfva byggnaden skulle underhållas af kronan genom öfverintendentsembetet; men scenen, salongen, öfriga till konsortiet upplåtna lokaler, maskinerier samt lösboet skulle underhållas af konsortiet samt borde återlemnas i minst lika godt skick som vid tillträdet. Konsortiet hade ock att försäkra lösboet mot eldskada.

Verksamheten på dramatiska teatern, som, i öfverensstämmelse med hvad hittills varit vanligt, hufvudsakligen komme att omfatta det moderna skådespelet, borde i anseende till såväl val af stycken som deras utförande motsvara de anspråk, som kunde ställas på en k. teater.

Chefen för finansdepartementet skulle ega att för tillsyn öfver teatern anställa en inspektör, hvilken hade rätt till fri plats å teatern och vore berättigad att förbjuda uppförandet af teaterstycken, som han ansåge ovärdiga en k. scen.

Det skulle åligga konsortiet att, efter direktionens för de k. teatrarne bestämmande och emot ersättning, hvarom nämda direktion hade att med konsortiet träffa närmare aftal, låta personalen vid dramatiska teatern tre gånger i hvarje månad, från och med september till och med maj, å stora teatern uppföra större skådespel, dervid, om så erfordrades, stora teaterns materiel finge begagnas.

Om riksdagen eller andra för teatrarnes fortsatta verksamhet i oförändradt skick lemnade anslag till enahanda belopp, som nu utgå, eller om riksdagen vägrade bifalla förslaget om dramatiska teaterns upplåtande på arrende, skulle det uppgjorda aftalet förfalla; och komme i sådant fall direktionen öfver de k. teatrarne att öfvertaga de kontrakt, som konsortiet före fattandet af sådant beslut ingått med sujetter om engagement vid teatern, likasom direktionen skulle ersätta konsortiet kostnad för anskaffande af teaterstycken och utskrifning af roller.

Då emellertid under de ännu pågående underhandlingarna mellan direktionen öfver de k. teatrarne och ofvan omförmälda artister vid dramatiska teatern vissa modifikationer i de af mig angifna hufvudgrunderna kunna visa sig erforderliga, torde några mera detaljerade bestämmelser i det nu ifrågavarande afseendet än de, som innefattades i statsverkspropositionen af den 14 sistlidne januari, icke lämpligen böra riksdagen föreläggas.»

Härefter följer det af oss förut anförda hemställandet till riksdagen om reparationsanslag för 1888 af 28,820 till kgl. Stora teaterns hus; om medgifvande af att de kgl. teatrarnes verksamhet får under spelåret 1 juli 1887 till 1 juli 1888 för statens räkning fortgå å båda teatrarne eller endast å den Stora samt uthyrandet af dramatiska teatern, då enligt herr finansministerns förmenande dermed ett »icke oväsendtligt bidrag» (?) till hjelp för lyriska scenen skulle förvärfvas, äfvensom att för spelåret 1887—1888 utöfver det å ordinarie stat uppförda anslag af 60,000 kronor till kgl. M:ts förfogande ställes ett kreditiv å 25,000 kronor, om konungens enskilda bidrag jemte teatrarnes öfriga inkomster icke skulle förslå för bestridande af utgifterna till ifråga varande verksamhet.

Med anledning af ofvannämnda bemyndigande för kgl. teatrarnes direktion att uthyra Dramatiska teatern tillkännagafs vid ett d. 2 maj å teaterkansliet hållet sammanträde med nämde teaters sujetter, att ett dylikt konsortium vore hugadt att på vissa vilkor öfvertaga Dramatiska teatern och utgöres detta af följande 8 artister: hrr Fredrikson, Elmlund, Thegerström, Hartman och Personne samt fruarna Dorsch-Bosin och Hartman samt fröken Åhlander. Efter hvad vi hört skulle emellertid hvarken å teaterdirektionens eller konsortiets sida råda någon glädje öfver herr finansministerns arangement, och några ljusare förhoppningar om de kgl. teatrarnas framtid synes dermed icke ha vunnits. Säkert skulle väl också de nämda artisterna och deras kamrater vid kgl. dramatiska teatern finna större säkerhet och fördel vid att hafva anställning vid den kgl. konstanstalten såsom löntagare än att med de betingade arrendevilkoren stå egen risk och ändå vara beroende af en kgl. teaterdirektion, som enl. finansministerns förslag skulle utöfva censur öfver deras verksamhet för att »konsten på värdigt sätt» skulle ses till godo. De vilkor som i detta förslag uppställas för det konsortium, som herr ministern önskar få upprättadt, synes oss verkligen allt för litet praktiska för att å någondera sidan kunna väcka belåtenhet och lända konsten eller de kgl. teatrarne till fromma. Vi hafva förut yttrat oss om den fördel som Stora Teatern åtnjuter af att för sina större talpjeser, med eller utan musik, ha dramatiska teaterns eminenta krafter till sitt förfogande, och då det är ett faktum att denna teater uppehåller sig sjelf under denna regim, så eger Stora teatern dessa krafter gratis till sin disposition när som det erfordras. För den lumpna summan af 15,000 kronor (låt vara äfven 25,000) skulle denna omistliga fördel afyttras! Låt vara att kontraktet med konsortiet åligger de dram. artisterna tjenstgöring vid Stora teatern, men enligt finansministerns bestämmelse skulle detta åliggande tillkomma dem endast 3 gånger i månaden. Antag nu att en Rossi eller Ristori skulle gifva gästspel under ett par veckor å kgl. Stora teatern, hur blefve detta möjligt enl. kontraktet om den nämda hjelpen från Dramatiska teatern endast 3 ggr. i

månaden? Och om Stora teatern sätter upp pjeser som fordra dramatiska artisters under en följd af upprepade representationer behöfliga biträde, såsom t. ex. Shakespearpjeser,»Antigone», »Midsommarnattsdrömmen», »Uriel Acosta», »Strandbybor», »Det var en gång» (fr. 27 Jan. till 20 Febr. gifven 9 gånger) eller de inhemska »Bröllopet på Ulfåsa», »Ur Förtryckets natt» etc. Hur skall det då kunna blifva möjligt att förlika Stora teaterns behof med konsortiets rätt och fria verksamhet utöfver kontraktförbindelsen? Då derjemte dramatiska artisterna tillerkännas pekuniär ersättning för deras biträde vid Stora teatern, så torde i sjelfva verket arrendesumman blifva en rätt »oväsentlig» tillökning i Stora teaterns inkomster, i ingen mon motsvarande förlusten af de värderika, omistliga dramatiska krafterna. Då dessa tagas i anspråk för Stora teatern och äfven annars, kan derjemte denna scens lyriska artister, om teatrarna höra tillsammans, användas i mindre operor och operetter eller baletter, hvilket också ofta skett, å den dertill lämpliga mindre scenen på dramatiska teatern. Denna fördel mister äfven Stora teatern genom bortarrenderingen. Separationsförslaget är således i många afseenden opraktiskt och skadligt för båda teatrarna.

Ett annat konsortium än det nyssnämda, äfven af dramatiska teaterns artister, lär hafva erbjudit 25,000 kronor i årligt arrende för Dram. teatern. Då naturligtvis detta icke med någon visshet kan garantera en personal af sådana förmågor som det förstnämda konsortiet, och dessa då torde gå förlorade för kgl. dramatiska teatern, samt då icke högsta möjliga arrendesumman utan säkerhet för en god teaterverksamhet enl. finansministerns förslag afses, är det väl alldeles gifvet att lockelsen af det högre anbudet icke kan förleda vederbörande till att antaga detta sist gjorda anbud. Dramatiska teatern vore väl då med detsamma stadd på »resan utföre».

Man ifrar mycket i våra dagar för sedligheten och för att höja literaturen i moraliskt och estetiskt hänseende, vill man då ingenting göra för att upprätthålla den sceniska konsten i sin högsta form på våra första scener? Vill man trampa i stoftet Gustaf III:s skapelse, som varit och ännu kan blifva fältet för så många stora lyriska och dramatiska talangers konstverksamhet och triumfer och i stället lemna fältet öppet åt den simpla farsen och frivola operetten? Detta vore föga värdigt ett civiliseradt lands styrelse och folkrepresentation. Vi äro också lifvade af den förhoppning att den innevarande riksdagen skall lemna de kgl. teatrarna — båda i förening — det understöd som erfordras för fortsatt verksamhet, hvilkens afbrytande skulle vara högst förderfligt, kanske ruinerande för dessa scener och den högre konsten. Byggnadsfrågan måste komma i andra rummet. Det vore ju en orimlighet att bygga en en ny teater för en institution som man icke låter lefva! Under ännu en treårsperiod af behöfligt understöd bör byggnadsfrågan kunna ordnas på ett definitivt och tillfredsställande sätt, och må man gerna såsom vilkor för ett anslag fordra att genom en komité eller på annat sätt fullständig utredning af förhållandena vid de kgl. teatrarne, byggnadsfrågan etc. kommer att ske. Då skall också helt visst hela vårt land bringas till intresse för våra stora sceniska konstanstalter och medel icke komma att saknas för att bereda dem ett värdigt och inbjudande hemvist.

H.

Musikbref från England.

Newcastle on Tyne 23:e April 1887.

Nu, sedan den musikaliska säsongen har slutat i de stora provinsstäderna Liverpool, Birmingham, Manchester, Newcastle m. fl., så börjar den eget nog i Englands hufvudstad, ty det är först under Maj, Juni och Juli månader, eller medan Londonsäsongen varar, som operor, konserter, matinéer m. fl. musikaliska tillställningar äro i sitt högsta flor. Är säsongen »brilliant», så är det ej sällsynt att ända upp till 50 à 60 konserter kunna ega rum i en vecka. Oaktadt alla dessa tillställningar, så fins det ej någon stadigvarande opera i London, och det hör till sällsyntheterna att man kan få höra en god opera under vintermånaderna der. Som pantomimer och burleska operor äro de som bäst betala sig i England, så ges det sällan något annat. Till exempel alla Sullivans operor äro mer eller mindre burleska, och derföre kallas han ock här »The english Offenbach». Ingen enda teater i England åtnjuter statsanslag, utan tillhöra de endera enskilda personer eller aktiebolag, som hyra ut dem till den högstbjudande. Skön konst och musik spela en högts obetydlig rol vid dessa penningspekulationer.

De förnämsta konserter som ges under vintermånaderna, från Oktober till April, i London äro orkesterkonserterna i »The Crystal Palace» om lördagseftermiddagarne och de så kallade »popular concerts» i »S:t James Hall», som gifvas på lördagseftermiddagarne och måndagsqvällarne. Dessa konserter hafva under 28 år varit dirigerade af den bekanta musikfirman Chapell & C:o. Då S:t James Hall blef färdigbyggd år 1858 tillhörde den ett bolag, hvari herrar Chapell & C:o voro de största aktieegarne. På den tiden var den allt annat än en eftersökt konsertsalong, och för att göra den mera känd, började Chapell & C:o sjelfva att der gifva billiga konserter. De kallades »Monday popular Concerts», och inträdespriset varierade från 5 shillings till 1 shilling (90 öre). Till att börja med utfördes der endast välkända pianostycken och sånger. Ibland de artister som uppträdde der på den tiden, voro »The Swedish Singers», men om dermed menas svenska qvartettsångare eller andra svenska sångare kan jag ej säga. Efter flera fruktlösa försök, som endast medförde stora förluster, måste den planen öfvergifvas, ty målet var ej att sprida kännedom om musik — utan att göra salongen populär och förtjena pengar.

På den tiden voro soaréer för kammarmusik sällsynta i London, och inträdesafgiften till dem orimligt hög. På tillrådan af herr J. W. Davison, dåvarande musikrecensenten i Times, förändrade den företagsamma firman sin taktik, och började i stället att gifva popular concerts, hvarvid endast kammarmusik utfördes af de bästa artister, som kunde fås för pengar, och för samma billiga entré som förut. Företaget var vågadt, men som det var ovanligt, så slog det an på londonpubliken, och spekulationen lyckades så förträffligt, att konserterna hafva numera vunnit verldsrykte, och de förnämsta artister täfla om äran att få uppträda på dem. På den första konserten, för 28 år sedan, gafs endast Mendelssohns kompositioner, och då följande artister uppträdde: violinspelarne Wieniawski, Ries, Doyle, Schroeurs, violoncellisten Piatti, pianisten Benedict och basångaren Santley.

Måndagen d. 4 April gafs den 1,000:e populära konserten i S:t James Hall (hvilken nu är den populäraste konsertsalongen i London), och eget nog medverkade Ries, Piatti och Santley också på denna. Violinkonungen Joachim och violindrottningen fru Norman spelade tillsammans minuetto och variationer ur Spohrs G-dur-Duo. Fru Clara Schumann spelade Schumanns Novelette in F-dur, och Chopins Dess-dur-Nocturne. I Schumanns pianoqvintett, Ess-dur, biträddes hon af Joachim, fru Norman (2:a violin) Strauss och Piatti. — Efter konsertens slut samlades artisterna och åtskilliga musikvänner i Franska matsalen, der herr Arthur Chapell, som varit en af direktörerna sedan konserternas början, erhöll en dyrbar guldklocka, såsom åminnelse af den 1,000:e populära konserten.

Öfverste Mapleson öppnade å Coventgarden-teatern en italiensk operasäsong med Verdis »Rigoletto» den 12 Mars. Ibland artisterna som uppträda der är också den finska sångerskan fröken Alma Fohström, som skördat stort bifall i »Lucia di Lammermoor». Hon kommer också att sjunga Leilas parti i Bizets opera »Les Pêcheurs des Perles».

Herr Carl Roza börjar den 30 April en kort operasäsong, för 6 veckor, å Drury-Lane-teatern, då herr Corders så kallade norska opera »Nordisa» kommer att uppföras för första gången i London.

Arthur Sullivans oratorium »The Golden Legend» har nyligen blifvit gifven 2 gånger i Berlin, anförd af kompositören sjelf, och gjort fullkomligt fiasco. Hans burleska opera »The Mikado» tycks deremot slå väl an på Berlinerpubliken, emedan den fortfarande ges der för fulla hus.

Sullivans nyaste operett, »The Ruddigore», har ej gjort lycka någonstädes, hvarken på Savoyteatern i London, i New

York eller i de engelska provinserna. I Amerika inställdes »Ruddigore» efter några få representationer. På Savoyteatern är man betänkt på att lägga ned pjesen och åter upptaga »Pinafore», en af Sullivans första operetter. Jag har hört »Ruddigore» flera gånger, och funnit libretton dum och tråkig samt musiken temligen underhaltig, så att på det hela taget förtjenar »Ruddigore» sitt öde.

Fru Norman ämnar för första gången under hennes vistande i England, gifva två stora orkesterkonserter i London i nästa månad, under herr Charles Hallés anförande.

Det är frågan om att Verdis nya opera »Otello» skall gifvas i London under säsongen.

Herr R. Cocks, den äldsta musikförläggare i England, ja kanske i hela verlden, dog här om dagen, 90 år gammal. Han har förlagt ej mindre än 18,000 musikstycken.

Den talangfulla violspelerskan fröken Anna Lang har just återkommit till London från Paris, der hon vistats på några veckors besök hos sin forne lärare, mons. Léonard. Denne fordom så mycket firade violinvirtuos och hans charmanta fru (kusin till den ryktbara sångerskan Malibran) omfatta med stor tillgifvenhet fröken Lang. Det är ock välbekant, att mons. Leonard hyser en stor förkärlek för svenskar som studera violspelning. Jag har ofta hört honom säga, att bland alla nationer han tycker mest om att undervisa svenskar.

Under påskveckan uppfördes å Tyneteatern i Newcastle on Tyne herr Corders norska opera, Nordisa. De praktfulla dekorationerna och hardangerdrägterna äro det som kommer att hålla operan uppe på repertoaren, ty texten är full af löjliga orimligheter och musiken är långt ifrån originel. Herr Corder, som också är författare till texten, säger i sitt företal, att handlingen grundar sig på det sedvanliga bruket i Norge att i hvarje by väljes en ung flicka att gå upp på fjellen under vintermånaderna och valla boskapen. Vanligtvis, säger herr Corder, utväljes en fader- och moderlös flicka, så att om hon skulle blifva begrafven under snöskreden, som vanligtvis ega rum om hösten (!), ingen kommer att sakna henne. Styckets hjeltinna, Nordisa, är en dylik jänta, som jemte en grefve Lyndahl blir under 3 månader begrafven under ett snöskred i fjellen. Lyckligtvis återfinner publiken dem båda två i sista akten helbregda i Kristiania. Den så kallade lokalfärgen i musiken är, oaktadt tre norska melodier, som blifvit inblandade deruti ad libitum, mera fransysk än norsk och påminner ofta om både »Faust» och »Mignon». I första akten dansas »Ringdans» och »Halling» såsom ett »Pas de deux», och Nordisa går och vallar boskapen ikädd guldskinnsskor.

På den sista orkesterkonserten som herr Charles Hallé gaf i Newcastle uppträdde den danska sångerskan fröken Julie Schow-Rosing. Hon har en behaglig stämma, men alldeles otillräcklig för att kunna fylla en så stor konsertsalong som Newcastle Town Hall, hvilken rymmer 3,000 personer.

Tyska pianon som hitintills hafva varit utan rivaler å Newcastlemarknaden, hafva på senare tider fått farliga medtäflare i svenska instrumenter från August Hoffmans fabrik, Stockholm. Hoffmanska pianinos äro mycket omtyckta här, både för sin eleganta yta, vackra ton och billiga pris. *H. W.*

Från Upsala

den 10 Maj.

Innevarande musiksäsong har i motsats mot närmast föregående visat en stor brist på violinister. Det var derför med stort nöje som Upsala musikpublik — »liten men naggande — — —» förnyade bekantskapen med ungerske violinvirtuosen Tivadar Nachez, som, om jag ej missminner mig, redan för ett par, tre år sedan konserterade härstädes.

Hr N. dokumenterade sig som konstnär af rang i Max Bruchs stora violinkonsert, hvilken vi senast hört den ansedde polske violinisten Stefan Barcewicz utföra. Hr Nachez' understeg föga Barcewicz' utmärkta spel, om än den större konsertstilen i allmänhet egnar sig bättre för den senare än den förre, hvars individuella temperament bäst tager sig ut i smärre genrestycken, framför allt i ungersk musik, der han torde vara specialist och der hans spel glöder och gnistrar som en kristallpokal purpurrödt ungerskt vin i bländande solsken.

Som slutnummer framförde hr N. tvenne »Tua-nummer», Chopins Ess-dur-nocturne och Vieuxtemps' A-dur-polonaise. Begge spelades med stor musikalisk talang, om än trogna Tuavasaller saknade »det onämnbara jungfruligt kyska och poetiska» i Tuas föredrag af den förra kompositionen — en sak som jag lemnar derhän —, men med säkerhet torde alla som hört Wilhelmina Norman i den senare (med dess föregående romantiska ballad) hafva saknat det förtjusande spirituela sätt hvarpå den stora konstnärinnan framtrollade denna komposition med en humor, grazie och genialitet, som endast hon förstår göra det.

Emellertid spelade sig hr Tivadar Nachez rättvisligen in i de allt för fåtaliga åhörarnes bevågenhet, hvilka med rikliga applåder helsade så väl hans entréer som sortier, hvilka råkade bli något flera än påräknadt var med anledning af en otur med en af violinsträngarne midt under sista stycket. Hr N. hade artigheten spela flera extranummer, väldigt applåderade äfven de.

Väl mottagen blef en ny altsjungande elev af hr Fritz Arlberg, med namnet Clara Skytt. Frk. S. stod på affischen och skyltade med en aria af Gluck, men när det led på tiden att »Orfeus» skulle fram, steg i stället unge hr H. Meissner fram och förkunnade med ljudelig stämma att i stället för den annonserade »bönen» af Gluck skulle fröken sjunga en — vals af Arlberg.

Det var ganska klokt, detta tillkännagifvande. Man har näml. här i Upsala haft exempel på en musikreferent, som i sköna ordalag uttryckt sin hänryckning öfver gudomliga musikstycken, som näsvise insändare dagen derpå upplyst alldrig blifvit utförda. För öfrigt, att fröken C. S. sjöng Arlberg och icke Gluck var nog icke så dumt det heller — än så länge, bör jag väl tillägga. »Valsen» hon sjöng var hr Arlbergs artiga »hommage à Trebelli», tydligen ämnad att sjungas i »Barberarens» tredje akt af henne som Rosina och med ett lika artigt ackompagnement, finurligt alluderande på Gil Blas, C'est l'Espagne och sådana der celebra artisters bravurnummer.

Angående hr Arlbergs förmåga som sånglärare må blott här nämnas på tal om fröken S. att mellanregistret — en sånglärares värsta besvär — icke föreföll så kultiveradt som man kunde vänta. Deremot hade det lyckats hr A. att göra höjdtonerna, hvilka hos altsångerskor ofta äro svårformliga, ganska sympatiska, och naturen sjelf hade i djupare registret kommit sångläraren till hjelp på ett mindre vanligt sätt.

Trebelli skulle utan tvifvel gjort något högst elegant af hr Arlbergs ganska pretiösa komposition; hos frk. S. måste man konstatera den läraktiga elevens goda antydningar. Fröken S. sjöng derpå den oförbränneliga »Il segreto» ur »Lucrezia», en »hemlighet» som rätt nu torde vara så allmänt känd att det ej lönar sig repetera den, om och om igen som denna brindisi sjungits på säsongens konserter. Hr Arlberg hade hörbarligen lärt frk. S. sjunga den på samma sätt som hr A. sjelf sjunger dryckesvisor; måhända var föredraget derför allt för fransyskt pointeradt för att assimilera sig med den italienska stilens kraf. Inropad ett par gånger sjöng frk. S. som extranummer serenaden ur Gil Blas, en opera af hvilken föga återstår utom denna komposition, som för denna lycka torde ha att tacka Trebelli, som tagit den under sina vingars skugga. Frk. S. hade der tillfälle att åter förvåna publiken med sina nära nog hemska bastoner.

Medan violinisten och sångerskan hvilade sig, spelade ackompagnatören, hr Meissner, piano, först en ungersk serenad, den hans fars orkester en gång spelat i Berns' salong på en symfoni-matiné och som bäst tar sig ut i orkesterskrud. Derefter spelade hr M. en Chopinvals och borde ha slutat med denna ganska skickligt utförda komposition ty hvad som sedan följde — Rubinsteins blixtrande Valse caprice, der man här ännu mins R. sjelf dessutom — var ej af natur att öka hr M:s reputation. Till det skrälliga och stygga intryck man fick af detta förfärliga nummer bör ock medtagas i räkningen vår merveljösa Gilleflygel, som för aftonen tycktes vara ännu elakare disponerad än vanligt, och då kan man tänka sig — —

På Upsala teater gästar f. n. åter hr Bjarne Lund, som ännu fortsätter med sin högst förtjenstfulla och berömvärda verksamhet att höja landsortspublikens smak från operetten till operan. Början gjordes denna gång med »Barberaren i Sevilla», der man hade tillfälle att göra sina jemförelser med Berndtska operasällskapet, som för en tid sedan gaf samma opera härstädes. Fru Lund hade ej samma utvecklade koloratur som fru Åberg och spelet var kanske något för kantigt, men i öfrigt torde hon fullt kunna mäta sig med den senares Rosina. Hr Lund var gifvet öfverlägsen hr Güllich som Figaro, allt ifrån den smidiga aparitionen till den distinkta artikulationen. Almavivas rol är i alla afseenden så svår, att efter Oscar Arnoldsons frånfälle ingen svensk tenor ens tillnärmelsevis kunnat ersätta honom deri. Hr Lindblads röst har dock tagit sig sedan vi sist hörde honom i »Traviata» och vore en ingalunda föraktlig acqvisition för k. ope: ran, ifall någon sådan hädanefter skall finnas, hvilket ligger i gudarnes (= »farbrödernas[!]) knän. Föreställningarna, som för öfrigt skulle upptagit stycken af Verdi, Flotow etc., torkade med denna representation in af brist på publik. Bättre lycka nästa gång!

Deremot annonserade hr Nachez till i går en andra konsert »på mångas begäran». Måtte bara »många» också ha infunnit sig!

Inom stadens egen musikverld råder f. n. stor lifaktighet. Angående resultaten i Juninumret!

Från Lund

den 9 Maj 1887.

»Pasdeloup-konserternas berömda dragningskraft», alias »Parisertrion», alias herrar Lewita, Wolff och Bürger, alias herr Herrmann, impressarion, hade väldeligen annonserat och puffat för en konsert, hvilken skulle gifvits här i Lund på den stora konserttournée, som dessa herrar ämnade företaga i Skandinavien. Men de kommo på bättre tankar, foro tillbaka till Paris, och konserten blef alldeles inhiberad. Skada emellertid för oss, ty de lära vara rätt framstående, men troligen förmånligt för dem sjelfva, ty på denna tournée, företagen så sent på våren, hade de antagligen skördat mera lagrar än guld, och guld var väl det som de och deras impressario egentligen eftersträfvade.

Den 3 Maj gaf Neruda-qvartetten sin sista kammarmusiksoaré under denna termin. Den spelade på sitt vanliga utmärkta, här i norden oöfverträffade sätt Normans sista qvartett, op. 65, A-moll, en komposition som försvarar sin plats bredvid hvilken annan som helst. Mer än af de flesta bland Normans större kompositioner tilltalas man redan vid första åhörandet af denna qvartett, och i synnerhet är detta fallet med dess specifikt Normanska, gripande andante, ett härligt uttryck för en ädel, sant religiös andes innerliga längtan till en högre verld, en den skönaste svanesång. — Derefter spelades Beethovens så väl till innehåll som form klassiska »Harfenqvartett», op. 74, samt till sist en af Haydn's gamla, evigt ungdomsfriska qvartetter, den ofta hörda »qvintqvartetten», D moll, hvilken i sanning utfördes på ett raffineradt ypperligt sätt.

Jag begagnar mig af detta tillfälle att rätta ett i mitt förra bref förekommande yttrande, hvilket var i viss mån vilseledande. Jag sade, att Neruda-qvartetten ej uppträder offentligt i Köpenhamn. Jag vill härmed endast hafva sagt, att den i regeln ej der gifver egna, regelbundna qvartettsoaréer; men att så väl qvartetten en corps som dess särskilda medlemmar hvar för sig taga verksam del i Köpenhamns offentliga musiklif, är naturligt.

Fröbergska teatersällskapet gaf med fru Moe såsom gäst i slutet af Mars en del opera- och operettföreställningar på stadshussalen härstädes. De uppträdande redde sig delvis ej illa; men att se en opera på en improviserad scen, i storlek jemförlig med ett boningsrum af temligen ordinära dimensioner, samt i en »salong», hvars temperatur är ungefär + 30° Celsius, är ett något blandadt nöje. Jag tager mig derför friheten att ej säga något vidare om dessa operaföreställningar. Jag motstår äfven lusten att anställa några betraktelser öfver det faktum, att Lund, en stad på mer än 16.000 invånare, med universitet o. s. v., ej alls eger något teaterhus; ej heller vill jag yttra något om Lunds på sin tid brännande, mycket brännande fråga, teaterfrågan, som för några veckor sedan lifligt upprörde sinnena härstädes — ej frågan huruvida staden skulle bygga sig en tidsenlig teaterbyggnad, utan huruvida studenterna skulle inhysa teatern i sin redan förut ej allt för tillräckliga föreningsbyggnad. — Hvile den i fred, liksom minnet af allt det bråk, all den agitation och de intriger, som, då denna fråga var å bane, förehades inom och utom studentkåren! Slutet blef emellertid, att studenterna beslöto upplåta sin förenings stora sal åt de teatersällskap, som komme att gästa staden.

Det vore synd att påstå, att här i den sydsvenska universitetsstaden råder eller rådt någon uppsjö på konserter under denna »säsong»; ingenting vore mindre med verkliga förhållandet öfverensstämmande. Lunds samhälle tyckes för närvarande sakna all möjlighet att utveckla en lifligare musikalisk verksamhet. Hade ej främlingar gifvit ett par konserter, skulle på hela vintern och våren ej en enda kommit till stånd. Nog är detta att förvåna sig öfver, då många städer, föga större eller t. o. m. betydligt mindre, kunna åstadkomma så aktningsvärda prestationer, som förhållandet är i Upsala, Falun, Visby, Jönköping, Venersborg och andra. Om detta beror på saknaden af en kraftig och energisk ledande vilja, eller — såsom malicen påstår — derpå, att, då man försökt få ett musiksällskap till stånd, alla damerna velat sjunga solo, vill jag lemna oafgjordt. — Här finnas utan tvifvel flere goda förmågor, men felet ligger deri, att samhället är musikaliskt ouppfostradt. Dock skulle nog en erkänd och respekterad auktoritet här, liksom på andra ställen, kunna i betydlig mån befrämja musiklifvet.

G. de S.

Från Scenen och Konsertsalen.

Maj.

Stora Teatern.

1. Nicolai: *Muntra fruarna i Windsor.*
2, 8. Saloman: *Diamantkorset* (Zephyrine, Thérèse, Wilh. Stauff, Baduto: Frökn. V. Andersson, Karlsohn; hrr Sellman, Malmsjö) 25:te gången d. $^{8}/_{5}$.
4. Rossini: *Wilhelm Tell* (Mathilda: frk. Klemming, fortf. debut).
5. Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Pauline Lucca 1:a gästupptr.; Michaela. Don José: Fru W. Strandberg, Hr Rundberg).
9. Thomas: *Mignon* (Mignon, Philine, Lothario: Fru Edling, frk. Strandberg, hr Strömberg).
10. Meyerbeer: *Afrikanskan* (Selika, fru Lucca, 2:a upptr.: Inez, Nelusko: frk. Karlsohn, hr Söderman).
12. Donizetti: *Leonora.*
15. Gounod: *Romeo och Julia.*

Nya Teatern.

1—5, 8—13. Zeller, Carl: *Landsvägsriddarne* («Der Vagabund») kom. operett i 3 akt. (Ivan polismäst. i Tiflis, Alexis och Ossip (landstrykare), general Gregorowitsch, Dadian: hrr Gardt, Stenfelt, Castegren, Warberg, Sjöberg; Maritza (polismästarens nièce), Dyrsa (cirkass. spåqvinna), grefvinn. Zebuloff: frkn. Jonson, Sjöberg, fru Bergström.)
14. *Det polska balettsällskapets,* under Dir. Alex. Loucovitch, 1:a uppträdande.

Vasa-Teatern.

1. Rossini: *Barberaren i Sevilla.*

Djurgårdsteatern.

1. Hervé: *Lilla Helgonet* (160:e ggn.) Fru St. Hedén fortf. debut.

Franska kyrkan.

8. *Fröken Emilie Mechelins* andliga matiné m. bitr. af frk. Paasche, hrr Albert Lindström och Kihlman.

Berns' Salong.

9. *Afskedskonsert* till förmån för *Svenska national-Damqvartetten.*
15. *Herr Carl Aug. Södermans* konsertmatiné.

Musikal. Akademien.

3. *Musikföreningens 14:e konsert* (Schumann: Genoveva-ouverture, »Paradiset och Perin».
11. *Filharmoniska Sällskapets* 8:e kons.: (Beethoven: Fantasi op. 80 Brahms: Ein deutsches Requiem, solosång af frk. Bergenson).

Pauline Luccas gästspel, som hittills egt rum i »Carmen» och »Afrikanskan» samt fortsättes med »Faust» och »Carmen» (Lörd. d. 21:a), har varit säsongens förnämsta sceniska tilldragelse. Att den verldsbekanta konstnärinnan väckt samma beundran och förtjusning här som annorstädes behöfver knappast sägas, och teaterkritiken i våra dagliga tidningar hafva nästan endast haft att variera temat af hennes lof. Om också en och annan detalj i framställningen kan gifva anledning till olika meningar om dess riktighet, så har dock konstnärinnans helgjutna och sjelfständiga karaktärsteckning af såväl den trotsiga och på samma gång kalla och passionerade zigenerskan Carmen som af Selika, den afrikanska drott-

ningen, vildinnan med den civiliserade qvinnans alla egenskaper, varit storslagna konstverk hvar för sig. Pauline Luccas röst synes vara föga berörd af tiden, ty den eger ännu en klang och jemnhet i förening med väldig kraft, som gör den till ett lydigt verktyg för åstadkommande af de rikaste färgskiftningar i hennes föredrag. Hennes Carmen är en originel bild med många öfverraskande drag såsom t.ex. då hon i 2:a aktens dansscen ackompagnerar sin sång med skärfvorna af den sönderslagna talriken i brist på kastagnetter. Mot denna dansscen kan man anmärka att den återgafs med väl liten rörlighet, och att det koketteri, som flerstädes annars framträdde i hennes teckning, här kunde ha blifvit mera utpregladt. Slutscenen i operan utfördes med fulländadt mästerskap. En ännu högre konstprodukt än Carmen är hennes Selika i »Afrikanskan», hvilken rol hon kreerat under Meyerbeers egen ledning, och som anses vara en bland hennes förnämsta. En mäktig verkan gjorde här hennes framställning särdeles i andra aktens slutscen, då vid Inez afsked af Vasco i fängelset svartsjukan och passionen för honom upplågar i hela sin styrka, samt i dödsscenen under manzanillaträdet i sista akten, hvilken scen genom hennes såväl sång som spel fick en tolkning af ovanligt intresse och gripande skönhet. Lika beundransvärd var hennes framställning af drottningens värdighet i 4:e aktens stora hyllningsfest och scenen med Vasco i densamma. En och annan gång kan man visserligen finna i Luccas spel någon omotiverad teatergest eller en af de friheter som icke så sällan stora konstnärer tillåta sig af nyck eller för effektens skull, men sådana äro hos Lucca så sällsynta och föga störande det stora intrycket af hennes prestationer, att de knappast förtjena anmärkas.

Att ingå i en detaljerad framställning af de olika scenerna i konstnärinnans sceniska framställning, dertill fordrades särskilda artiklar och mera utrymme än som vi här kunna taga i anspråk, hvarföre vi endast helt kort få yttra oss om den berömda sångerskans gästspel. — I Carmen begagnades, såsom fru Lucca är van vid, dialog i stället för recitativen. Då herr Ödman var förhindrad att sjunga Josés parti, hade detta öfvertagits af herr Rundberg till mindre fördel för det hela, då herr Rundbergs röst bättre lämpar sig för det komiska partiet än för älskarefacket. Icke heller i »Afrikanskan» hade man tillfälle att få höra vår förnämsta tenor tillsammans med den ärade gästen, då Vasco de Gamas rol på senare tiden innehafts af herr Sellman. Denne i sitt spel alltid framstående sångare var emellertid denna afton. vid god röstdisposition och fylde sin plats ganska väl. Uti Inez rol hade fröken Karlsohn fått en uppgift som för henne var dramatiskt omöjlig.

Fröken Klemming har ånyo låtit höra sig som Mathilda i Wilhelm Tell och gjort ett mycket godt intryck så väl genom sin för scenen lämpliga figur, sitt fördelaktiga utseende och säkra spel som genom en klangfull röst, rent och vackert sångföredrag, hvilket skulle ha gjort sig än bättre gällande om den styrka som rösten synes ega, fått träda mera fram.

Af våra öfriga teatrar är endast Nya teatern nu i verksamhet, då Vasateaterns portar äro stängda och Södra teatern är stadd på flyttning till sitt sommarnöje, Thaliatemplet å Djurgården. Den först nämda teaterns operettnyhet »Landsvägsriddarne» är ett muntrationsstycke af ganska oskyldig art och spelas med lif och lust, synnerligast hufvudpersonernas roler, vagabondens och zigenerskans, som gifvas af herr Castegren och fröken Sjöberg. Musiken är föga originel, men dess mera dansant och lekande; operetten går under herr Fexers ledning med god ensemble och har vacker uppsättning.

Å musikaliska akademiens konsertsal hafva båda våra stora sångsällskap haft sina vårkonserter, »Musikföreningen» sin 14:de d. 3:e maj och »Filharmoniska Sällskapet» sin 8:de d. 11:e, båda inför ganska goda hus. Musikföreningen, som äfven åtnjöt äran att få sjunga inför konungen, kronprinsen och hertiginnan af Wied, utförde vid detta tillfälle Schumanns »Paradiset och Perin», hvari solopartierna utfördes af fru Edling (Perin) fröken Almati (det reciterande altpartiet) herr Lundqvist, Strandberg, Lundvik och fröken Karlsohn samt medlemmar af sällskapet. Konserten inleddes med Schumanns »Genoveva»-overture, utförd af hofkapellet, som under kapellm. Nordquists ledning assisterade kören. Schumanns vackra körverk, som vi dock förr hört utföras med mera jemnhet, väckte äfven nu mycket bifall.

Filharmoniska sällskapet hade företagit sig storverket att gifva Brahms präktiga Deutsches Requiem i sin helhet och denna gång med orkesterackompagnement, för hvilket hofkapellets biträde vunnits. Konsertens första nummer utgjordes af Beethovens här ej förut gifna op. 80., Fantasi för piano, soli, kör och orkester. Kompositionen, tillegnad konung Maximilian Josef af Bayern, komponerades och utfördes första gången i Wien 1808, då Beethoven sjelf utförde pianopartiet. Hos oss har kompositionen varit förut gifven i Upsala vid Beethovensfesten 1870 med Satter vid pianot; herr Rich. Andersson intog nu här denna plats. Fantasien utgör en variation på ett tema, som har stor likhet med nionde symfoniens körtema och utgör så att säga en dialog mellan pianot och orkestern, afslutad med körens uppträdande. Ehuru till stilen något åldrigt och uttänjdt förråder dock stycket i tillräcklig grad sin mästares snille och oförlikneliga instrumentationskonst för att åhöras med stort intresse och musikalisk njutning. Om Brahms Requiem hafva vi förut yttrat oss. Att det nu med stöd af orkestern skulle framträda än mer helgjutet och imponerande säger sig sjelft, och körens utförande deraf under ledning af samma säkra hand som vanligt, var om möjligt ännu fullkomligare än förut. Fröken Riego skötte solopartiet i 5:te numret och vann välförtjent bifall för utförandet deraf. Hennes stämma som på många år här ej varit hörd synes ha bibehållit sig förträffligt och är hufvudsakligen i det högre läget klar och kraftig. Hr Oskar Lejdström innehade det manliga solopartiet såsom förr. Mellan konsertens hufvudnummer sjöng fröken Erika Bergensson, för första gången offentligt efter sin studievistelse i Paris, ett par solosånger, »Plaisir d'amour» af Martini och »Träet» af Söderman samt (extra) folkvisan »Allt under himlens fäste». Hennes vackra sympatiska röst har tydligen vunnit i utbildning, ehuru de sånger som nu föredrogos ej voro egnade att låta hennes förmåga i någon högre grad göra sig gällande. Hon helsades emellertid med lifligt bifall af en publik, som synbarligen gerna återsåg den begåfvade sångerskan.

En ny, ganska framstående sångtalang fick man göra bekantskap med å sånglärarinnan fröken Mechelins, af oss i förra numret omnämda, andeliga matiné i franska kyrkan d. 8:e maj, hvilken vi emellertid ej hade tillfälle att öfvervara i sin helhet. Den unga sångerska, som då första gången lät höra sig offentligt, men som med mycken framgång lär ha profsjungit inför kgl. teaterns domare, är till börden norska och heter Anna Paasche (namnet stafvades orätt i vårt förra nummer). Med en särdeles präktig röst förenar fröken Paasche tydligen ett godt öra och musikalisk smak, hvarom det hennes föredrag vittnade, som vi denna gång hade tillfälle att åhöra. En ung konservatorieelev, hr Kihlman, violinspelare, lät äfven höra sig å denna matiné i ett par solostycken och röjde i dem ganska framstående anlag.

Från in- och utlandet.

Stora teatern. I »Villars dragoner», Maillarts underhållande opera, som nu återupptagits å denna scen är rolbesättningen följande: Rose Friquet: fru Edling, Georgette: frök. Vendela Andersson, Sylvain: hr Bratbost, Thibaut: hr Ohlsson, Belamy: hr Janzon. Operan gaf senast i Okt. 1878 med frök. Strandberg som Rose Friquet och hr Lange, som debutant i Belamys parti. De förnämsta rolerna ha innehafts af följande personer: Rose Friquet frökn. Gelhaar, Basilier, Strandberg; Georgette: fruar Ch. Strandberg och W. Strandberg, Thibaut: hrr Sandstedt Ohlsson; Sylvain: hr Dahlgren; Belamy: hrr Arlberg, Willman och Janzon.

Hofkapellmästaren Nordquist och operasångaren **Lundquist** hafva afrest till Hamburg för att öfvervara återstoden af den serie Wagnerföreställningar, som der gifves å Thalia-teatern, från och med »Mästersångarne» (se utrikes nyheterna från Hamburg).

Kgl. Musikaliska akademiens högtidsdag firades å dess stora sal den 14 maj vid middagstiden i närvaro af konungen och kronprinsen samt en mängd inbjudna, deribland åtskilliga riksdagsmän. Sedan akademiens præses, justitierådet Åbergson, öppnat sammanträdet upplästes årsberättelsen af sekreteraren d:r Svedbom, som först höll parentation öfver bortgångna medlemmar: A. I. Berg, P. A. Ölander, F. F. Carlson, Alethe Due, pianofabr. Ernst Kaps och Frans Liszt. Derpå följde redogörelse för den ekonomiska ställningen och den musikaliska läroanstaltens verksamhet, vidare omnämnande af den ifrågasatta anslutningen till Bern-konventionen, firandet af Musikföreningens i Köpenhamn 50-års-jubileum och i sammanhang dermed N. W. Gades betydelse för tonkonsten. Festen afslutades med en musikafdelning som upptog 1) Gades konsertouverture »Michel Angelo», under kapellm. Nordquists ledning utförd af hofkapellister och konservatoriielever, 2) Aug. Södermans ballad »Hafsfrun», hvari frök. Ek sjöng solot, 3) Davids 42:a psalm af Mendelssohn, utförd af konservatoriets kör, och hvari solopartiet utördes af fru Edling.

—•—

Musikexamen. Vid Svea lifgarde egde årsexamen rum den 4 maj med eleverna och harmonisterna vid gardets musikkår, tillsammans 28 personer. Musiknumren utfördes alla förträffligt och häfdade denna musikkårs gamla anseende samt vittnade om direktör Kjellbergs skicklighet som instruktör.

—•—

Herr Fritz Arlberg kommer att i höst bosätta sig härstädes, en underrättelse som säkert skall glädja de många som derigenom få tillfälle att åtnjuta hans värderade sångundervisning.

—•—

Undervisningen vid konservatoriets musik- och talscensklasser upphör för innevarande vårtermin onsdagen den 25 maj. Dessförinnan skall uppvisning ega rum inför konservatoriets direktion, och kommer programmet för densamma att omfatta förutom sång, musik och deklamation äfven scenisk framställning.

—•—

En konsertturné förberedes till början af maj månad af ett sällskap, bestående af fröknarna Anna Pettersson och Lotten Arnoldson samt hrr W. Kloed och Hj. Meissner. De städer som komma att besökas äro: Enköping, Vesterås, Örebro, Eskilstuna, Nyköping, Linköping, Jönköping, Vexiö, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Lund, Malmö, Landskrona och Helsingborg.

—•—

Till den svenska tonkonstens gynnare och vänner ha professorerna Nyblom och Landtmanson samt akad.-räntmästaren frih. H. Gyllenhaal och director musices I. Hedenblad rigtat ett upprop om insamlande af medel för att under namn af »Upsala universitets orkesterfond» till akademien öfverlemnas med vilkor att afkastningen användes till förmån för akademiska kapellet, på det att detta må kunna i fullständigare mån fylla sin uppgift genom att på ett mera bestående sätt fästa fackmusici vid institutionen.

Med anledning af detta upprop har studentkårens allmänna sångförening enhälligt beslutit att nettoinkomsten af föreningens blifvande vårkonsert skall bilda grundplåten till ifrågavarande fond.

—•—

Den vårkonsert, som på sedvanligt sätt direktör Ivar Hedenblad plägar i maj månad gifva i Upsala med biträde af filharmoniska sällskapet, akademiska kapellet och artister i och för uppförande af något större tonverk, kommer i år att ega rum lördagen den 21 d:s uti universitetets aula, då Alexanderfesten af Händel uppföres. För alla dem som ej fått tillfälle att höra musik i aulan vid invigningen den 17 eller studentkonserten den 18, torde detta meddelande vara af intresse.

—•—

Göteborg. Symfonikonsert gafs här af hr Karl Valentin med en orkester af 40 man d. 7 maj enligt följande program: 1) Beethoven: »Coriolan»-ouverture, 2) Weber: scen och aria ur »Friskytten», utförd af fröken Selma Ek, 3) Raff: »Om aftonen», Rubinstein: Bajaderdans ur »Ferramors», 4) Gade: Symfoni n:o 4, B-dur, 5) Grieg: Två sånger ur »Fra Fjeld och Fjord», Söderman: »Tag imod Krandsen», (frk. Ek), 6) Wagner: Förspel till »Mästersångarne i Nürnberg».

—•—

Köpenhamn. Bizets »Carmen» gafs första gången å kgl. teatern den 24 april inför fullt hus och med fullständig framgång. Operan har dock förut gifvits i Köpenhamn af det stockholmska operasällskapet. Carmens rol innehades af frkn Dons, som dock ej var fullt tillfredsställande i densamma; hr Lange var naturligtvis en präktig toreador och hr Fredr. Brun ovanligt lyckad som don José. — Mozarts »Cosi fan tutte», med omarbetad text af Erik Bögh har upptagits, men anses ej oaktadt den vackra musiken kunna hålla sig uppe, emedan libretton är för gammal och intetsägande.

—•—

Paris. »Lohengrins» uppförande å Edenteatern blef slutligen, trots de befarade oroligheterna från tyskhatarnas sida, en verklighet. Operan gafs nämligen för första och enda gången d. 3 maj inför fullsatt salong och mottogs med stor hänförelse. En mängd folk hade samlat sig utanför teatern och förde oljud, så att polisen måste företaga några häktningar. Dagen derpå annonserades att operan tills vidare inställdes. Äfven då var folkskockning utanför teatern.

Fru Devriés firade såväl genom sin skönhet som genom sin sång och spel en stor triumf, hvilket äfven kan sägas om herr Van Dyck, som är utrustad med ett ståtligt yttre ock präktig röst; äfven fru Duvivier lyckades förträffligt som Ortrud, kanske endast för täck och behaglig för partiet, och baritonisten Blauwaert var en god Telramund. Minst lyckad var herr Couturier, som fått ersätta Conrad Behrens i kungens rol.

Herr Lamoureux var under aftonen föremål för storartad hyllning af publiken. Det säges att han har för afsigt att öfverflytta sina Lohengrinsföreställningar till London.

—•—

London. Carl Rosas operasällskap började d. 30:e april en operasäsong på Drury-Lane-teatern. Början gjordes med »Carmen», hvars titelrol utfördes särdeles väl af den alltid unga Marie Rose, hvars konstnärskap ännu står lika högt om ock rösten börjat aftaga. Den 4 maj uppfördes Corders »Nordisa», som dock ej torde göra någon lycka. »Standard» säger om texten att »den är så enkel och oskyldig, att den står på gränsen mellan det sublima och det löjliga. — Dir. Hans Richter började samma dag en serie orkesterkonserter i St. James Hall, hvilkas program framför allt upptaga Wagners musik. — Saturday-Popular konserts hafva efterträdts af Ch. Hallés kammarmusikmatinéer hvarje fredag (till 8 juli). Vid dessa matinéer uppträda fru Wilh. Neruda och hennes bror Frans. Den 14 maj skulle en serie konserter med klassisk musik taga sin början i St. James Hall till populära pris. Bland redan engagerade artister nämnas M:me Valleria, M:lles Antoinette Trebelli, Mary Davies och Anna Lang samt hrr. Edvard Lloyd och Bottesini. Adelina Patti återkommer i dessa dagar från sin Amerikatur och kommer sedan att under 20 aftnar sjunga härstädes på Her majestys theatre, som för detta ändamål blifvit hyrd af hennes impressario Abbey.

—•—

Rom. Verdis »Othello» gick för första gången öfver scenen här d. 17 april å Costanzi-teatern under entusiastiskt bifall. Flere nummer måste bisseras; inkomsten öfversteg 60,000 lire.

De 25 föreställningar som operan upplefvat på Scala-teatern i Milano hafva inbragt 380,000 lire, af hvilka 130,000 för de tre första representationerna.

—•—

Florens. Rossinis lik, som öfverflyttats hit ifrån Paris, mottogs d. 3 maj vid jernvägsstationen af myndigheterna och åtskilliga konstnärer, hvarvid flere tal höllos. En stor menniskomassa följde sedan likprocessionen till kyrkan Santa Croce, der från kyrkans trappuppgång en kör af 600 personer uppstämde bönen ur Moses, då likvagnen närmade sig. Kistan inbars sedan i det för detsamma afsedda grafkoret. Gatorna, der tåget framgick, voro prydda med flaggor, blommor och draperier.

—•—

Milano. Eugenie Castellano är namnet på en fjortonårig pianist, som med utomordentlig framgång konserterat här.

—•—

Wien. Ett Richard Wagner-museum har nyligen öppnats här, upptagande alla

slags föremål som ha något sammanhang med hans person och verksamhet. Förnämst bland dessa äro 200 originalbref, innehållande bland annat intressanta upplysningar om Nibelungencykeln.

Dresden. Goldmarks opera »Merlin» har vid första uppförandet å hofteatern d. 21 april — här som annorstädes — rönt stor framgång. Hufvudrollerna utfördes mästerligt af fröken Malten och herr Gudehus.

Hamburg. På Stadtteatern här gifves en serie Wagnerföreställningar, som började d. 7 maj med »Rienzi», derefter komma i ordningen: d. 11 maj »Flygande Holländaren», d. 12 »Tannhäuser», d. 16 »Lohengrin», d. 18 »Meistersinger», d. 19 »Tristan och Isolde», d. 20 »Rheingold», d. 23 »Die Walküre», d. 25 »Siegfried», d. 29 »Götterdämmerung».

Petersburg. Anton Rubinsteins plan att bilda en nationel opera, der unga komponister skulle få sina verk uppförda samt unga sångare och sångerskor pröfva sina krafter, har d. 3 april till principen antagits af kejs. ryska musiksällskapet. En mängd rika personer hafva lofvat pekuniärt understöd, främst bland dem mångmillionären och den store musikvännen Derwis, som lär ha tecknat sig för 200,000 rubel.

Dödsfall.

Cocks, Robert, Englands äldste musikförläggare (sed. 1823), † 90 år gammal i London.

Due, Alethe, f. Sibbern, öfverhofmästarinna vid norska hofvet, utmärkt sångerska och musikdilettant, bekant såsom sådan under den tid af 30 år hon såsom gift med norska statsministern Fredr. Due var bosatt i vår hufvudstad. Fru Due har äfven komponerat sånger och pianomusik (valser) samt var sedan 1850 ledamot af Kgl. Musikal. Akademien.

Dupin, Henri, seniorn bland teaterdiktare, † i Paris, 96 år. Till 1860 hade D. skrifvit omkr. 200 stycken, deraf ett 50-tal i förening med Scribe.

Häser, Carl, sångkomponist och medlem af hofteatern i Cassel. † derst. $^{16}/_{3}$ 78 år gammal.

Markull, Friedrich Wilhelm, musikdirektör och organist i Danzig, bekant som komponist och musikskriftställare, f. $^{17}/_{2}$ 1816 i Reichenbach nära Elbing, † $^{30}/_{4}$ i Danzig. Markull har komponerat operor, oratorier, symfonier, sånger, orgel- och pianosaker samt har arrangerat flere klassiska verk.

Mezerai, Louis, Charles, Lazare, Costard de, sedan 1843 kapellmästare vid Grand Théâtre i Bordeaux, en af Frankrikes förnämsta orkesteranförare, f. $^{25}/_{11}$ 1810 i Braunschweig, son af en tjensteman vid fr. beskickningen derst. † i Asniéres.

Möhring, Ferdinand, bekant komponist af populära mansqvartetter (»Sof i ro!» m. fl.) sedan 1845 organist och sånglärare i Neuruppin. F. 1816 i Altruppin, † $^{1}/_{5}$ i Wiesbaden.

Pohl, Karl Ferdinand, bibliotekarie och arkivarie hos Gesellschaft der Musikfreunde i Wien, f. 1819 i Darmstadt, † $^{29}/_{4}$ i Wien. Pohl har mest gjort sig bekant som musikskriftställare genom sin (ofullbordade) Haydn-biografi och genom sin skrift: Mozart och Haydn i London.

Rättelse.

I förra numrets artikel: Några ord om musiken i allmänhet ha några tryckfel uppkommit, hvilka härmed rättas. Sid. 66 rad. 26—27 uppifr. står: praktisk — läs: partisk; samma sida rad 4 nedifr. står: framtid — läs: forntid; sid. 67 rad 20—21 står: vördnadsfull — läs: värdefull.

Pianolektioner

af bästa beskaffenhet meddelas till moderat pris af en erfaren lärare hos honom sjelf eller i elevens hem. Närmare underrättelse å Svensk Musiktidnings byrå, Klara Vestra Kyrkogata 21, 1 tr. upp öfver gården [nya huset], (kl. 10—12 f. m.)

W. Harloff's Concertbureau

12 Torvet 12

anbefaler sig til Arrangements af Concerter i

Bergen, Norge.

Sv. Musiktidning 1886 N:o 15

med

Pauline Luccas

Porträtt och biografi

säljes till nedsatt pris af endast

10 öre.

Svensk Musiktidning 1887,

7:e årg., utgifves såsom förut med **porträtter, notillustrationer** och bilaga: **Musikalbum** af **piano-** och **sångstycken** (omkr. 16 sid.), biografier, populära uppsatser, notiser och anekdoter, följetong etc. Pris **endast 5 kr.** pr år, 3 kr. pr halfår, lösnummer 25 öre, bilaga 50 öre. Annonspris **endast 10 öre** petitrad. Prenumeration sker å tidningens **Expedition, Klara V. Kyrkogata 21** (derifrån den hemsändes), i musik- och bokhandeln samt å tidningskontoren; **för landsorten direkt hos Expeditionen,** annars **helst å posten** eller i bokhandeln. Tidningen utkommer med 20 n:r 2 gånger i månaden (utom Juli, Aug.).

☛ SVENSK MUSIKTIDNINGS **årgångar 1884, 1885 och 1886** säljas till **nedsatt pris** af **4 kronor** pr årgång, **7 kronor** för två årgångar, **10 kronor** för alla tre, då **kontant liqvid** med beställning efter noggrann adress sändes **direkt till Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.**

Årg. 1884 innehåller porträtter af *Agathe Backer-Gröndahl, Fröberg, Hallén, Hallström, Hebbe, Holmboe-Schenström, Höijer, Kraus, Otto, Pacius, Rubinstein, Saloman, Sjögren, Tua* samt *Musikbilaga: 7 Melodiska Tonstycken* af C. W. Rendahl.

Årg. 1885: porträtter af *J. S. Bach, Björksten, Cherubini, d'Albert, frk. Ek, Hartmann, Hiller, Händel, Norman, Pachmann, Willman, Eug. Ysaye. Musikbilaga: »Skuggor och dagrar»,* 5 pianostycken af Rich. Andersson.

Årg. 1886: porträtter af *Kon. Oscar II, Conr. Nordquist, Czapek, Chopin, Vendela Andersson, I. P. Cronhamn, Liszt, Ölander, Pauline Lucca, Mierzwinski, Beethoven* jemte *Schwarzspanierhaus* (hans sista bostad); musik: *Svensk Läkaremarsch* af J. A. Huss, *Begrafningshymn* af Is. Dannström (båda flerstäm.).

Musikbilaga: *Albumblad,* 5 melod. pianostycken af Adr. Dahl.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt qvinliga elever efter Isidor Dannströms metod.

Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m. Adress: **Sturegatan N:o 36.**

Adrian Dahls

Albumblad

5 melodiska tonstycken för piano finnas att köpa för 1 krona

å Svensk Musiktidnings Expedition,

Klara Vestra Kyrkogata 21.

Reqvisitioner i Fast Räkning (25 % prov.—33 % $^{7}/_{6}$) emottagas.

INNEHÅLL: Vendela Andersson såsom lindanserskan Zephyrine i »Diaman'korset» (med porträtt). — Ännu ett ord om kgl. Teatrarne. — Musikbref från England. — Från Upsala. — Från Lund. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Rättelse. — Annonser.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1887.